

Innspill til behandling av St. meld. 27 (2014-2015): «På rett spor» - Jernbanereformen

Entreprenørforeningen – bygg og anlegg (EBA) er positive til at regjeringen tar grep og tenker nytt i arbeidet med jernbanesektoren, og støtter hovedtrekkene i forslaget som foreligger. Opprettelsen av et jernbanedirektorat og infrastrukturforetak er et viktig virkemiddel for å gjennomføre konkurranseutsetting av alle drifts- og vedlikeholdsoppgaver innen jernbanemarkedet i Norge.

Rask gjennomføring

Store svingninger i hva som er lagt ut på anbud de siste årene har skapt uforutsigbarhet for markedsaktørene. EBA mener det er avgjørende at reformen gjennomføres raskt, og at man allerede ved budsjettbehandlingen høsten 2015 legger til rette for at en større andel av midlene til drift og vedlikehold konkurranseutsettes. Entreprenørene besitter den samme kompetansen som ansatte i Jernbaneverket, og vil sørge for at drift og vedlikehold videreføres uansett type organisering.

Konkurranseutsetting av drift og vedlikehold

EBA mener det er viktig at meldingen er klar på at alle oppgaver som er egnet for konkurranseutsetting, faktisk blir konkurranseutsatt. Meldingen er utydlig på hva som ligger i begrepet «egnet for konkurranseutsetting». EBA mener at infrastrukturforetaket må bli en ren byggherre.

Aktørene i bransjen har lenge levd med uforutsigbarhet. Konkurranseutsettingen bør skje etter en plan som er kjent for markedsaktørene. EBA mener det kun er rene byggherreoppgaver som skal være igjen i infrastrukturforetaket, og at øvrige oppgaver settes ut.

De fleste oppgaver er egnet for konkurranseutsetting. Dokumentasjon på anleggene og at konkurranseutsettingen skjer etter forutsigbar plan, er avgjørende. For å sikre fremdrift og grunnlag for god konkurranse, bør det settes en frist for når dokumentasjon skal være på plass. EBA ser det som nødvendig at infrastrukturforetaket kjøper tjenester for å sikre nødvendig dokumentasjon. EBA mener at prosessene med klargjøring av foretakene, konkurranseutsetting og dokumentasjon kan kjøres parallelt.

EBA er enig i at dagens egenproduksjon deles opp i flere mindre selskaper for å sikre markedstilpasning. EBA har laget en oversikt over arbeidsoppgaver som viser hva som bør konkurranseutsettes, og hva som er rene byggherreoppgaver (se tabell under).

Spesialmaskiner bør etter EBAs mening legges inn i et eget utleieselskap, eventuelt kan selskapet som eier togsettene også eie spesialmaskinene.

Et velfungerende marked

All erfaring viser at det tar tid fra konkurranseutsetting skjer til man har et velfungerende marked, og det tar noe tid før man finner «riktig» pris.

For å øke forutsigbarheten, mener EBA det er et riktig grep å legge opp til fireårige avtaler. På sikt kan avtalene forlenges etter mal fra Statens vegvesen.

For å legge til rette for et velfungerende marked er det også viktig å legge til rette for utvidelse av sesongen: det vil gjøre det mulig å utføre flere oppgaver per år og det vil

legge til rette for en mer optimal bruk av maskiner. Det er også viktig at det i dette markedet legges ut prosjekter av noe ulik størrelse.

En samlet næring ønsker å bruke prosesskoder og kontraktstyper basert på Norsk Standard (NS). Standarden er fremforhandlet av aktørene i det norske anleggsmarkedet og godt kjent av aktørene.

Etableringen av infrastrukturforetak er et riktig grep for å sikre full konkurranseutsetting. EBA bidrar gjerne med innspill videre for å bidra til å skape et forutsigbart og velfungerende leverandørmarked.

Status og mål

Segment	Omfatter	Kommentar
Prosjektering	Planlegging og prosjektering av nyanlegg, spor, signal, kl og elektro	Delvis konkurranseutsatt i dag. Økt konkurranseutsetting må til
Nyanlegg	Bygging av nye spor, traseer og stasjonsområder o.l.	Med unntak av grunnerverv og planlegging/prosjektering (se over) skal all produksjon være fullt ut konkurranseutsatt
Vedlikehold	Alt innen fornyelse og planlagt vedlikehold innen alle fag	Delvis konkurranseutsatt i dag. Alt bør ut på anbud ila 2016 og 2017. Det meste kan skje i 2016-
Drift og beredskapsoppgaver	Akuttberedskap innen alle fag og driftsoppgaver som snørydding av spor, brøyting av parkeringsplasser og renhold av bygg	Det meste av beredskap utføres av JBV i dag, med unntak av noen snøryddingsoppgaver. Slik bør det være fram til 2016/2017. Fra 2017 bør det prøves ut funksjonskontrakter på utvalgte strekninger som omfatter drift- og beredskapsoppgaver slik som på vei, med mål om alt ut på anbud
Trafikkstyring og kontroll	Byggherre, trafikkstyring, kontroll, visitasjon, inspeksjon inkl kjøring av målevogn	Bør forbli i JBV

EBA
Entreprenørforeningen - Bygg og Anlegg

